

порукою, звернувшись до поручителя, так і самотійно, звернувши стягнення на заставлене майно. У разі звернення кредитора до поручителя і виконання останнім свого обов'язку за договором поруки, до поручителя переходять всі права кредитора, в тому числі й право застави, що дозволяє поручителю отримати сплачені кредитору за боржника гроші із вартості заставленого майна.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print>

2. Гуменюк В.І., Бурлай О.Є., Павловська С.В. Порука як вид забезпечення виконання зобов'язання. Київ: Ін Юре, 2015. 160 с.

3. Шимон Л.С. Зміст та надійність поруки як виду забезпечення виконання зобов'язання. Актуальні проблеми приватного права: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 94-й річниці з дня народж. В.П. Маслова, Харків, 19 лют. 2016 р. Харків, 2016. С. 338-340.

УДК 347(043.2)

Шевченко П.П., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н.Б., д.с.н., професор

ПОНЯТТЯ МАЙНОВИХ ПРАВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В умовах сьогодення інтелект, знання і творчий потенціал людини мають стати визначальними факторами розвитку українського суспільства. Найбільшою цінністю сучасного цивілізованого світу є людина, її права та свободи. Конституцією України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист права інтелектуальної власності, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку із різними видами інтелектуальної діяльності. Кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом (ст.ст. 41, 54) [1].

Цивільний кодекс України закріплює, що майновими правами інтелектуальної власності є:

1) право на використання об'єкта права інтелектуальної власності;

2) виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності;

3) виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, в тому числі забороняти таке використання;

4) інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом [2].

Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності – це дії власника майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, що полягають у визначенні фактичної та юридичної їх долі (майнових прав інтелектуальної власності) за допомогою передання виключних майнових прав інтелектуальної власності чи надання дозволу на використання об'єктів права інтелектуальної власності (ліцензія).

Таким чином, суб'єкт права інтелектуальної власності має право розпоряджатися цим об'єктом (правом на нього) на свій розсуд. Це означає юридичну можливість визначати правову долю даного об'єкта: продавати, дарувати, обмінювати, здавати в оренду чи найм та вчиняти інші цивільно-правові правочини [3].

Цивільне законодавство України передбачає певні умови настання винятків та обмежень в майнових правах інтелектуальної власності. Важливою умовою при цьому є те, щоб такі обмеження та винятки не створювали «істотних перешкод для нормальної реалізації майнових прав інтелектуальної власності та здійснення законних інтересів суб'єктів цих прав» (ст. 424 ЦК) [2].

Стаття 427 Цивільного кодексу України закріплює, що майнові права інтелектуальної власності можуть бути передані відповідно до закону повністю або частково іншій особі.

Умови передання майнових прав інтелектуальної власності можуть бути визначені договором, який укладається відповідно до цього Кодексу та іншого закону, що дає підстави для комерційної реалізації об'єктів інтелектуальної власності [2].

Отже, майнові права об'єкта права інтелектуальної власності – це суб'єктивні права учасників правовідносин на результати інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній, художній та інших сферах. Майнові права можуть виникати з дій та інших юридичних фактів, передбачених цивільним законодавством, які пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, майновими правами.

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Цивільний кодекс України: Закон від 16 січ. 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Харченко Г. Проблематика правової природи права інтелектуальної власності. Часопис Київського університету права. 2015. № 3.

УДК 347.44(043.2)

Шерстобоев С.О., Маринюк О.О., студенти,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н.Б., д.с.н., професор

ДОГОВІР ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Сучасний світ неможливо уявити без транспорту, транспортного сполучення. Транспорт є важливим елементом економіки країн, має велике значення в існуванні та подальшого розвитку виробничої інфраструктури. Невід'ємним фактором розвинутої держави є перевезення, що здійснюється за допомогою транспорту та регулюються низкою нормативно-правових актів, зокрема договорами про перевезення.

В Україні перевезення, зазвичай, регулюється договором перевезення, який зазначено у Цивільному кодексі України (далі – ЦК України). У статті 909 ЦК України [1] закріплено загальне визначення договору перевезення вантажу, а саме: за цим договором одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату.

Одночасно, договір перевезення вантажу є двостороннім: реальним, який вважається укладеним з моменту передачі вантажу транспортній організації та відплатним, умовою якого є те, що за перевезення вантажу його відправник або одержувач зобов'язаний сплатити перевізнику обумовлену договором провізну плату.

Окрім перевезень вантажу є й інші види перевезень. Так у главі 64 ЦК України міститься перелік низки договорів, що опосередковують відносини з перевезення. Серед них такі: перевезення вантажу; перевезення пасажирів і багажу; чартеру.

В системі транспортного права особливе місце займає міжнародне транспортне право. Міжнародне транспортне право – це комплекс різних за юридичною природою нормативних актів, спрямованих на правове покриття і взаємну ув'язку всіх аспектів відносин в рамках міжнародних перевезень між їх суб'єктами [2].